

Thiên Hương, ngày 05 tháng 12 năm 2023

TUYÊN TRUYỀN VỀ BỆNH DỊCH TẢ LỢN CHÂU PHI

Bệnh Dịch tả lợn châu Phi là một bệnh truyền nhiễm nguy hiểm do vi rút gây ra. Bệnh có đặc điểm lây lan nhanh và xảy ra ở mọi loài lợn (cả lợn nhà và lợn hoang dã); bệnh xảy ra ở mọi lứa tuổi và mọi loại lợn. Bệnh gây thiệt hại nghiêm trọng với tỷ lệ chết cao lên đến 100%. Vi rút gây bệnh dịch tả lợn Châu Phi có sức đề kháng cao với môi trường. Lợn khỏi bệnh có khả năng mang vi rút trong thời gian dài, có thể là vật chủ mang trùng suốt đời, do vậy khó có thể loại bỏ nếu để xảy ra bệnh Dịch tả lợn Châu Phi.

1. Đặc điểm của vi rút dịch tả lợn Châu Phi

Vi rút dịch tả lợn Châu Phi có trong máu, cơ quan, dịch bài tiết từ lợn nhiễm bệnh dịch tả lợn Châu Phi. Vi rút dịch tả lợn Châu Phi có sức đề kháng cao, có khả năng chịu được ở nhiệt độ thấp: ở trong thịt lợn sống hoặc nấu ở nhiệt độ không cao vi rút có thể tồn tại được 3-6 tháng; ở nhiệt độ 56c tồn tại được 70 phút; ở nhiệt độ 60% trong 20 phút; trong máu đã phân hủy được 5 tuần; trong máu khô được 70 ngày; trong phân ở nhiệt độ phòng được 11 ngày; trong máu ở 4 độ C được 18 tháng; trong thịt dính xương ở 39 độ C được 150 ngày, trong giăm bông được 140 ngày.

2. Về đường lây truyền bệnh

Vi rút dịch tả lợn Châu Phi lây nhiễm qua đường hô hấp và tiêu hóa, thông qua sự tiếp xúc trực tiếp hoặc gián tiếp với các vật thể nhiễm vi rút như: Chuồng trại, phương tiện vận chuyển, dụng cụ, đồ dùng, quần áo nhiễm vi rút và thức ăn thừa chứa thịt lợn nhiễm bệnh.

3. Triệu chứng của bệnh dịch tả lợn Châu Phi

Bệnh Dịch tả lợn Châu Phi có thời gian ủ bệnh từ 3-15 ngày, ở thể cấp tính thời gian ủ bệnh chỉ từ 3-4 ngày.

* **Thể quá cấp tính:** Lợn chết nhanh, không biểu hiện triệu chứng lâm sàng hoặc lợn sẽ nằm và sốt cao trước khi chết.

* **Thể cấp tính:** Lợn sốt cao (40,5- 42°C). Trong 2-3 ngày đầu tiên lợn không ăn, lười vận động, ủ rũ, nằm chõng đống, lợn thích nằm ở chỗ gần nước. Lợn có biểu hiện đau vùng bụng, lưng cong, di chuyển bất thường, một số vùng da trắng chuyển sang màu đỏ, đặc biệt là ở vành tai, đuôi, cẳng chân, da phần dưới vùng ngực và bụng, có thể có màu sẫm xanh tím. Trong 1-2 ngày trước khi con vật chết, có triệu chứng thần kinh, di chuyển không vững, thở gấp, khó thở hoặc có bọt lẫn máu ở mũi, viêm mắt, nôn mửa, tiêu chảy đôi khi lẫn máu hoặc có thể táo bón, phân có chất nhầy và máu. Lợn sẽ chết trong vòng 6- 13 ngày hoặc 20 ngày. Lợn mang thai có thể sảy thai ở mọi giai đoạn. Tỷ lệ chết cao lên 100%. Lợn khỏi bệnh hoặc nhiễm vi rút thể mãn tính thường không có triệu chứng, nhưng chúng sẽ là vật chủ mang vi rút Dịch tả lợn châu Phi trong suốt cuộc đời.

* **Thể á cấp tính:** Lợn biểu hiện triệu chứng sốt nhẹ; hoặc sốt lúc tăng lúc giảm, giảm ăn, sụt cân, ủ rũ, ho khó thở, viêm khớp, đi lại khó khăn, lợn nang thai sẽ sảy thai, lợn chết trong vòng 15-45 ngày, tỷ lệ chết khoảng 30-70 %. Lợn có thể khỏi hoặc bị bệnh mãn tính.

4. Bệnh tích của bệnh dịch tả lợn Châu Phi (Chủ yếu ở thể cấp tính)

Xuất huyết nhiều ở các hạch lympho ở dạ dày, gan và thận. Thận có xuất huyết điểm, lá lách to có nhồi huyết. Da có màu tối và phù nề, da vùng bụng và chân có xuất huyết. Có nhiều nước xung quanh tim và trọng xoang ngực hoặc xoang bụng, có các điểm xuất huyết trên nắp thanh quản, bàng quang và bề mặt các cơ quan bên trong, túi mật sưng.

Nguồn gốc dịch tả lợn Châu Phi

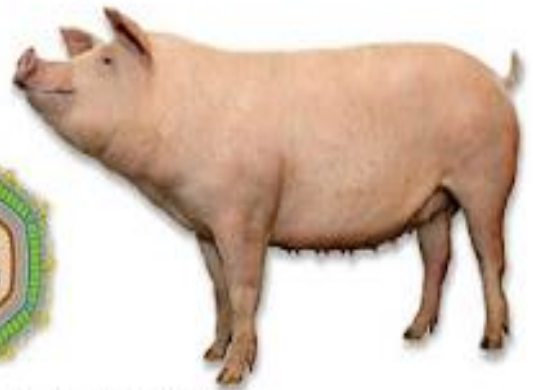
Dịch tả lợn châu Phi không gây nguy hiểm cho con người nhưng sẽ gây ra thiệt hại nặng cho ngành chăn nuôi nếu không thể kiểm soát dịch.

Dịch tả lợn châu Phi (ASF)

 Lây nhiễm qua đường hô hấp, tiêu hóa; thông qua sự tiếp xúc trực tiếp/gián tiếp với các vật thể nhiễm virus

 Chưa có vaccine và thuốc điều trị đặc hiệu

 Tỷ lệ gây tử vong cho lợn bị nhiễm bệnh lên đến 100%

Virus ASF gây dịch tả lợn

Có thể tồn tại thời gian dài trong thời tiết rất lạnh và rất nóng, trong các sản phẩm thịt lợn khô/được bảo quản

5. Các biện pháp ngăn chặn bệnh dịch tả lợn Châu Phi

Hiện nay chưa có vắc xin phòng và thuốc điều trị được bệnh dịch tả lợn Châu Phi, vì vậy để ngăn chặn bệnh dịch tả lợn Châu Phi xâm nhiễm vào địa bàn cần thực hiện một số biện pháp cụ thể sau:

* Khi chưa có bệnh Dịch tả lợn Châu Phi xuất hiện

1. Thực hiện nghiêm ngặt các biện pháp an toàn sinh học trong chăn nuôi là giải pháp phòng bệnh hiệu quả nhất và quan trọng nhất; thường xuyên vệ sinh, sát trùng, tiêu độc tại các cơ sở, vùng chăn nuôi lợn, các phương tiện vận chuyển, dụng cụ chăn nuôi, các chợ, điểm buôn bán, giết mổ lợn và các sản phẩm của lợn bằng vôi bột hoặc hóa chất và vệ sinh cá nhân những người tham gia chăn nuôi; hằng ngày thực hiện vệ sinh, khử trùng tiêu độc sau mỗi buổi họp chợ, mỗi ca giết mổ lợn. Nghiêm cấm mọi hình thức vận chuyển, buôn bán, giết mổ, tiêu thụ lợn, sản phẩm của lợn nhập lậu, nghi nhập lậu, không rõ nguồn gốc.

2. Tuân thủ các quy định về quản lý, vận chuyển, kiểm dịch vận chuyển, buôn bán lợn và các sản phẩm của lợn.

3. Đối với cơ sở giết mổ, chế biến thịt lợn, nghiêm cấm không được giết mổ lợn khi nghi ngờ lợn có biểu hiện bệnh, đồng thời phải dừng ngay việc giết

mở, thông tin cho cơ quan chuyên môn biết để kiểm tra xác minh và có biện pháp xử lý kịp thời.

2 Nguồn bệnh, thời gian ủ bệnh và lây truyền

- Vi rút được tìm thấy trong máu, cơ quan, dịch bài tiết từ lợn nhiễm bệnh và chết bởi bệnh.
- Thời gian ủ bệnh từ 3-15 ngày, ở thể cấp tính chỉ từ 3-4 ngày.
- Vi rút ASF lây nhiễm qua đường hô hấp và tiêu hóa, thông qua sự tiếp xúc trực tiếp hoặc gián tiếp với các vật thể nhiễm vi rút.

3 Triệu chứng, bệnh tích

Lợn bị nhiễm ASF có nhiều thể bệnh (thể quá cấp tính, thể cấp tính, thể á cấp tính, thể mãn tính).

Lợn bệnh biểu hiện các triệu chứng không khác biệt so với Dịch tả lợn cổ điển. Do đó, cần lấy mẫu gửi phòng thí nghiệm để xét nghiệm phát hiện vi rút ASF.

4 Phòng, chống dịch bệnh

Hiện nay, chưa có vắc xin và thuốc điều trị đặc hiệu đối với bệnh ASF. Vì vậy giải pháp phòng bệnh là chính, phát hiện và xử lý triệt để ổ dịch ngay từ khi ở phạm vi nhỏ và chưa lây lan.

Chăm sóc, nuôi dưỡng lợn

4.1. Phòng bệnh

Khuyến khích chăn nuôi theo hướng an toàn sinh học, trong đó chú trọng con giống, quy trình chăm sóc nuôi dưỡng, vệ sinh tiêu độc khử trùng theo hướng dẫn của cán bộ thú y hoặc kỹ thuật cơ sở.

Thực hiện phương châm: Chuồng trại rải vôi bột; Đường làng rải vôi bột; Tiêu hủy dùng vôi khối.

Chảy máu hậu môn

bệnh ra khỏi vùng có dịch⁽¹⁾, không vứt bừa bãi xác lợn bệnh ra môi trường⁽²⁾, không cho lợn ăn thức ăn thừa chưa qua xử lý nhiệt⁽³⁾.

4.2. Khai báo dịch bệnh

Khi phát hiện lợn ốm nghi mắc bệnh ASF, cần cách ly ngay con ốm và khai báo với chính quyền địa phương hoặc cơ quan thú y cơ sở.

Thực hiện "5 không": Không giấu dịch, không bàn chạy lợn bệnh⁽¹⁾, không mua lợn bệnh⁽²⁾, sản phẩm của lợn bệnh⁽³⁾, không vận chuyển lợn

Xuyết huyết vành tai, đuôi, phần da mỏng vùng ngực, bụng

4.3. Xử lý lợn mắc bệnh

- Lợn mắc bệnh, chết do bệnh ASF phải tiêu hủy.
- Hồ chôn phải phù hợp với khối lượng lợn, sản phẩm

* Khi có bệnh Dịch tả lợn Châu Phi xuất hiện

1. Thông tin kịp thời cho nhân viên thú y, chính quyền và cơ quan thú y nơi gần nhất bất cứ khi nào phát hiện lợn, các sản phẩm lợn nghi bị bệnh, nghi nhiễm mầm bệnh hoặc khi được vận chuyển nhập lậu, nghi nhập lậu.
2. Tiêu hủy đàn lợn nhiễm bệnh và các đàn lợn xung quanh có nguy cơ nhiễm bệnh theo hướng dẫn của cơ quan thú y. Khoanh vùng dịch, vùng đệm để áp dụng các giải pháp kỹ thuật cụ thể và phù hợp cho từng vùng. Không điều trị heo bệnh, nghi mắc bệnh dịch tả lợn Châu Phi.
3. Trong lúc này, người chăn nuôi, người giết mổ, cơ sở giết mổ, hộ kinh doanh buôn bán thịt lợn cần áp dụng nghiêm "5 không": Không giấu dịch; không mua bán, vận chuyển lợn bệnh, lợn chết; không giết mổ, tiêu thụ thịt lợn bệnh, thịt lợn chết; không vứt lợn chết ra môi trường; không sử dụng thức ăn dư thừa nuôi lợn mà không qua xử lý nhiệt.

Trần Thị Thu Hằng

